

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός θρώνεται άμα
είλη πώς δὲ φοβᾶται τὴν
ἀλήθεια—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα ἔχει τοὺς φυ-
σικοὺς τῆς κανόνες.

ΒΕΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 20 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΗΣ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 358

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΡ. ΒΑΡΑΕΝΤΗΣ. «Παλιό σκοπό»,
Ε. CLÉMENT. Άνοιχτό γράμμα στον κ. Γ. Χασιώτη.
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερ-
δύμου (συνέχεια).
ΙΔΑΣ. Σαμποράκη (συνέχεια).
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά—«Τὸ χαλα-
σμένο σπίτι».
ΜΕΛΙΠΩ. Τὸ σπίτι μου—Στὴν ποδιά μου.
ΛΙΑΙΚΑ Α. ΜΠΕΤΣΙΚΑ. Τὰ μάτια σου.
ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ. Ὁ Βασιλικὸς λόγος.
ΠΕΤΡΟΣ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ. Σπασμένες ψυχὲς (συνέ-
χεια).
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

(Τί ἔπρεπε πανωκάτου νάκού-
σει ὁ Λαὸς τὴν περασμένη Δευ-
τέρα).

Πρώτη φορά πὸν βλέπω λαὸ λεύτερο, κι
ὄχι σκλαβωμένο στὸ Κόμμα, νάρχεται κάτου
ἀπὸ τὸ παλάτι μου καὶ νὰ ζητεῖ νὰ συναρρι-
κηθῆ μετὰ τὸ Βασιλιά του. Κι ἀναγαλλιᾶται μου
ἡ ψυχὴ, βλέποντας τὸν κομματικὸ του ξεσκλα-
βωμὸ καὶ περηφανεύουμαι πὸν δῶ κι ὀμπρός
δὴ βασιλεύω πάνου σὲ λεύτερο λαὸ πιά.

Ἐλάτε νὰ μιλήσουμε, ὄχι ξερὰ καὶ τυπικά,
μὰ καρδιακὰ καὶ πονεμένα, νὰ μιλήσουμε σὰν
πατέρας μετὰ τὰ παιδιά του, νὰ μοῦ πείτε τί
θέτε, νὰ σὰς πῶ τί μπορῶ νὰ σὰς δώσω, νὰ
μοῦ ἀνοίξετε τὴν καρδιά σας, νὰ μοῦ ξεμυστη-
ρευτεῖτε τὸν πόνο σας καὶ νὰ ψάξουμε μαζί
νὰ βροῦμε τὸ γιατρικὸ—κεῖνο τὸ σωτήριο για-
τρικὸ πὸν δὴ σώσει κ' ἐσὰς καὶ τὸ θρόνο μου.

Ὁ πόνος σας πόνος μου εἶναι, παιδιά
μου, κι ὁ καημὸς σας καημὸς μου. Κι ἂν
αὐτὴ τὴν ἱερὴ στιγμή δὲ γιομίζουμε τὰ μάτια
μου δάκρυα πὸν ἀναλογίζουμαι τὰ δεινὰ σας,
εἶναι γιατί ἡ ψυχὴ μου χρειάζεται διὰ τῆς τῆ
δύναμη κι διὰ τῆς τῆ γαλήνη γιὰ νάντικρῶσω
κ' ἐγὼ μαζί σας τὸν κίντυνο πὸν μὰς περιέ-
ζωσε ὀλοῦθε ὀλους μας καὶ νὰ βρῶ τὸν τρόπο
πὸν δὴ μὰς ὀδηγήσει μακρυνάθε του. Γιατὶ ὀ-
δηγὸς σας μετὰ θέτε σήμερα κι ὀδηγὸς σας ἔχω
χρέος νὰ γίνω.

Ἀπὸ τὴν Κυβέρνησή μου κι ἀπὸ τῆ
Βουλῆ σας μὴν καρτερεῖτε τίποτα. Βουτηγμέ-
νες σὴν κομματικὴ ἀσωτεία κ' οἱ δυνὸ τους,
εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ μποῦν ἔτσι
ἀπότομα σὲ θεογνωσία καὶ νάπαρηθοῦν τὸν
ἑαυτὸ τους γιὰ χάρη μας. Καὶ τὸ Σύνταγμα

πὸν μὰς κοπανάνε δις τὴν ὄρα, μὴν τὸ λογα-
ριάσετε καθόλου, καθὼς δὲν τὸ λογαριάζουν
καὶ δὲ τὸ λογαριάσανε ποτὲ κι αὐτοὶ πὸν
τὸ χιλοπατάνε καὶ τὸ χιλολερώνουνε καὶ τῶ-
χουνε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰν τὸ στήνουνε τσαν-
τίρι καὶ νὰ κάνουν ἀπὸ κάτου του ὀδες τίς ἀ-
νομίες τους κι ὀδες τίς βαγαπονιές τους.

Ὅ, τι καλὸ γίνε, ἀπὸ σὰς κι ἀπὸ μένα δὴ
γίνε, καὶ νὰν τὸ ξέρετε. Τί ζητάτε σήμερα;
Βουλὴ πὸν νὰ μὴ φατριάζει καὶ Κυβέρνηση
πὸν νάντιπροσωπεύει κόμμα ἀρχῶν κι ὄχι
προσωπικὸ κόμμα. Ἐγὼ δὴ σὰς τὰ δώσω καὶ
τὰ δυὸ. Μία καὶ δυὸ καὶ τρεῖς καὶ δεκατρεῖς
Βουλὲς δὴ διαλύσω σὴν ἀράδα ὄσο νὰ πιτύ-
χουμε τὴ Βουλὴ πὸν θέλουμε, καὶ δέκα Κυ-
βέρησες δὴ ρήξω ὄσο νὰ βροῦμε τὴν Κυβέρ-
νηση πὸν δὴ δουλέψει γενναῖα καὶ τίμια γιὰ
τὸ γενικὸ καλὸ.

Ζητάτε ἀκόμα λογικὰ καὶ ἴσια φορολο-
γία, νὰ λιγοστεύουνε δηλ. οἱ μπερομπάντικοι
ἔμμεσοι φόροι, πὸν καὶ τὸ ψωμοτύρι ἀκό-
μα σήμερα μὰς τὸ καταντήσανε πολυτέλεια, καὶ
νὰ φορολογηθῆ ἀνάλογα τὸ κεφάλαιο καὶ τὸ
εἰσὸδημα, γιὰ νὰ πλερώνει ὁ καθένας μας σύ-
φωνα μετὰ δ, τι ἔχει καὶ μετὰ δ, τι κερδίζει ἀπὸ τῆ
δουλιὰ του. Δίκαιο αὐτὸ πὸν ζητάτε καὶ ἡ
δικὴ μου ἡ Βουλὴ δὴ μὰς τὸ δώσει.

Ζητάτε Δικαιοσύνη, ζητάτε νάλλάξει τὸ
ἀποχαννωτικὸ καὶ βλαβερὸ ἐκπαιδευτικὸ σύ-
στημα, ζητάτε νάχετε ἀσφάλεια, ζητάτε δ, τι σὰς
χρειάζεται γιὰ νὰ μπορέσετε κ' ἐσεῖς νὰ χα-
ρεῖτε τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα καὶ νὰ ζήσετε κ'
ἐσεῖς ἀνθρωπινὰ, πὸν δὲ ζεῖτε σήμερα. Ὅ, τι
ζητάτε εἶναι δίκαιο καὶ πρέπει νὰ σὰς δοθεῖ.

Ζητάτε ἀκόμα στόλο καὶ στρατό. Δίκαιο
κι αὐτὸ. Μὰ γιὰ σταθεῖτε. Γιὰ νὰ φτειάξουμε
στόλο καὶ στρατό, μὰς χρειάζονται παράδες.
Μὰ παράδες δὲν ἔχουμε κι οὔτε δὴ μπορέ-
σομε εὐκόλα νὰ βροῦμε. Ὁ λαὸς εἶναι ἀδύ-
νατο νὰ βαστήξει ἄλλους φόρους καινούριους,
καὶ κανεὶς δὲ μὰς δανείζει οὔτε μονόλεφτο τσα-
κιστό. Τί νὰ γίνε λοιπὸν; Ἄ, σταθεῖτε καὶ
θαρρῶ πὸν τὸ βροῖκα. Νὰ κάνουμε κ' ἐμεῖς
δ, τι κάνει ὁ φαμελλίτης ὁ φρόνιμος σὰν πέσει
ὄξω σὴν δουλιὰ του κι ἀναγκαστεῖ νὰ λιγοστεύ-
σει τὸ καθεμερινὸ ἔξοδο τοῦ σπιτιοῦ του γιὰ
νὰ κοντισοπεράσει ὀπως ὀπως μετὰ τὰ βροσκοῦ-
μενα. Τὸ ἴδιο νὰ κάνουμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς. Νὰ
λιγοστεύουμε τὰ ἔξοδά μας καὶ νὰ τραβάμε
ἀπὸ τὸν προῦπολογισμό τὰ μισὰ ἀπὸ κείνα
πὸν τραβάμε ἴσαμε τώρα, ἀφίνοντας ἔτσι τὰλλα
μισὰ γιὰ στόλο καὶ γιὰ στρατό.

Πρῶτα πρῶτα τσεκούρι σ' ὀδες τίς πε-
ριττές θέσες, δηλ. σὲ ὄσες δημόσιες θέσες

ὑπάρχουν ἡ γιὰ λοῦσο ἡ γιὰ νὰ ξοικονο-
μοῦνται κομματικοὶ φίλοι. Ὑστερα νάφισουμε
δ, τι μποροῦμε ὁ καθένας μας ἀπὸ τὸ μιστὸ
του. Νά, ἐγὼ πρῶτος σὰς δηλώνω ἐπίσημα
πὸν ἀπὸ σήμερα ἀφίνω στὸ Κράτος τὴ μισὴ
μου Βασιλικὴ ἐπιχορήγηση. Ὅσοι εἶστε δη-
μόσιοι ὑπάλληλοι κάντε τὸ ἴδιο, ἀφίνοντας ὁ
καθένας σας δ, τι μπορεῖτε ἀπὸ τὸ μιστὸ σας,
καὶ τότε δὴ δεῖτε καὶ τὸν ἐργατικὸ νὰ σὰς μι-
μηθεῖ, τότε δὴ δεῖτε καὶ τὸ φτωχότερο ἐργάτη
νὰ κόβει τὴ μπουκιὰ του σὴν μέση καὶ νὰ δίνει
τὴ μισὴ στὸ Κράτος γιὰ τίς ἀνάγκες του.

Θὰ κακοπεράσομε λίγα χρόνια, μὰ τί νὰ
γίνε. Ἐτσι πρέπει. Ἡ καλοπέραση καὶ τὰ
ραχατλήκια θάρθοῦνε κατόπι, σὰν τὰ καταφέ-
ρουμε, θυσιάζοντάς τα προσωρινὰ ὀλοι μας,
νὰ δυναμώσομε τὸ Κράτος, νὰ τοῦ δώσομε
τὴν ἐσωτερικὴ καὶ τὴν ἐξωτερικὴ ἀξιοπρέπεια,
καὶ νὰ μπορέσομε πιά κ' ἐμεῖς νὰ φωνά-
ξουμε τίμια καὶ παληκαρία, κι ὄχι ντροπιω-
σμένα καὶ πνηχτὰ καθὼς σήμερα:

— Ζήτω τὸ Ἐθνος!

ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ»

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Τὸ σπίτι μου τὸ θέλω
Μικρὸ—μικρὸ,
Ἄπλό, μυριανθομένο
Καὶ λαμπερό.

Μεγάλο νᾶχη κῆπο
Καὶ σκιερὸ,
Νὰ δίνη μιά βουσοῦλια
Κρῦο νερό.

Τὰ δέντρα ν' ἀγκαλιάζη
Χλωρὸς κισσός,
Μέσ' στὰ κλωνιά νὰ παίζη
Ἡλιος χρυσός.

Τὸ σπίτι μου τὸ θέλω
Λευκὸ λευκὸ,
Ἄπὸ τεχνίτη χέρια
Διαμαντικὸ.

Καὶ μέσ' σ' αὐτὸ τὸ σπίτι
Τ' ἀγαπητό,
Τ' ὀνειροχαϊδεμένο
Καὶ λατρυντό,